

T.C.
MUĞLA VALİLİĞİ
MUĞLA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
2024 - 2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI II. DÖNEM II. YAZILI SINAVI (İL GENELİ ORTAK)
TARİH 10. SINIF (MAZERET)

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

ALDIĞI PUAN

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Sınavda 8 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 tam puan üzerinden değerlendirilecek olup soruların puanları yanlarında yazmaktadır.

1. İstanbul'un fethi, sadece fetih ile sınırlı kalmamış aynı zamanda tarihin akışını değiştirmiş ve Orta Çağ'ı kapatıp Yeni Çağ'ı açarak dünya tarihinde bir dönüm noktası olmuştur. Fetih sırasında Bizans'ın güçlü surlarını aşmak için Osmanlı'nın geliştirdiği yeni hamleler askeri teknoloji için önemli bir gelişme olmuş, Avrupa ile Asya arasındaki ticaret yolları Osmanlı'nın kontrolüne geçmiş, fetih sonrası başlayan göçlerle şehrin kültürel mozaïği zenginleşmiş ve kültürel etkileşimin artmasına vesile olmuş, Roma İmparatorluğu'nun da mirasçısı olan Bizans İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla Osmanlı İmparatorluğu yükselişe geçmiştir. Aynı zamanda, İstanbul'un fethi, Avrupa'nın da ilerlemesine yardımcı olmuştur.

İstanbul'un Fethi'nin Türk tarihi açısından sonuçlarına 4 (dört) madde yazınız. (5 + 5 + 5 + 5 = 20 Puan)

- * Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü sağlandı.
- * Karadeniz ve Akdeniz arasındaki ticaret yollarının denetimi Osmanlıya geçti.
- * Fener Patrikhanesi ve Ortodokslar Osmanlı korumasına girdi.
- * İstanbul, Osmanlı'nın başkenti oldu.
- * Osmanlı Devleti'nin Türk ve İslam dünyasındaki itibarı arttı.
- * II. Mehmet , Fatih ve İki Karanın ve İki Denizin Hükümdarı unvanını aldı.

2. Osmanlı Devleti'yle Avusturya arasında bir barış zemini oluşturabilmek için elçi olarak İstanbul'a gelen Busbeck, 1562 yılında Avusturya Kralı Ferdinand'a yazdığı mektupta Kanuni'nin büyük ve güçlü bir ordu ile sınırlarında aslan gibi kükkrediğini ve her an Avrupa'nın geri kalanını fethetme çıkabileceğini korku ile belirtmiş; Kral Ferdinand'ın Osmanlı'ya karşı tedbirli davranarak savaşı değil barışı tercih etmesinin Avrupa'nın bekası için çok önemli olduğunu ifade etmiştir. Fakat Kral Ferdinand, Elçi Busbeck'in tavsiyesini kulak arkası ederek Osmanlı'ya karşı saldırılarını sürdürmüştür.

Avusturya Elçisi Busbeck'in de mektubuna konu olan Osmanlı-Avusturya mücadelelerinin başlıca çatışma sahası olan Orta Avrupa ülkesini yazınız. (10 Puan)

Macaristan

3. Kanuni Dönemi'nde Avrupa'da Katolik Kilisesi'ne karşı başkaldırı niteliğinde olan Reform hareketleri Osmanlı Devleti tarafından desteklenmiştir.

Reform Hareketlerinin Osmanlı Devleti tarafından desteklenmesinin sebeplerinden birini yazınız. (10 Puan)

Maddelerden bir tanesinin yazılması yeterlidir.

- Osmanlı Devleti, kendi aleyhine oluşabilecek ittifakları engelleme amaçlı bir politika takip etmekteydi. Reform Hareketleri Hristiyan dünyasının daha fazla bölünmesine yol açacağı için Osmanlı politikasına uygundur.
- Avrupa Hristiyan birliğini parçalamak.
- Avrupadaki nüfuzunu güçlendirmek.
- Kutsal Roma Germen İmparatorluğunu zayıflatmak.

4. Osmanlı Devleti'nin Fatih döneminde Venedikli tüccarlara Osmanlı limanlarına serbestçe giriş hakkı tanınması ve Balyos unvanlı Venedik elçilerinin İstanbul'da bulunmasına müsaade etmesinin amacı nedir? Yazınız. (10 Puan)

**Bölge ticaretini canlandırmak
Hristiyan birliği bozmak**

5. Coğrafi Keşifler, 15. yüzyılın sonları ile 17. yüzyılın başları arasında, Avrupa'dan yapılan deniz yolculuklarıyla dünyanın haritasının büyük ölçüde değişmesine yol açan bir dönemi ifade eder. Portekizli ve İspanyol denizcilerinin öncülüğünde başlayan bu keşifler, Asya'ya giden kara yollarının Osmanlı İmparatorluğu tarafından kontrol edilmesi sonucu deniz yoluyla yeni ticaret rotalarının bulunması amacını taşımaktaydı. 1492'de Kristof Kolomb'un Amerika kıtasını keşfetmesi ve Vasco da Gama'nın Hindistan'a ulaşması bu dönemin en önemli gelişmelerindendir.

Coğrafi Keşiflerin Osmanlı ekonomisine etkilerini açıklayınız. (10 Puan)

Ticaret yollarının değişmesiyle / Akdeniz limanlarının önemini kaybetmesiyle birlikte gümrük gelirlerinin azalmasına sebep olmuştur.

Bol miktarda altın ve gümüşün piyasaya girmesiyle enflasyon başlamıştır.

6. Divân- ı Hümâyûn, Osmanlı Devleti'nde her türlü devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yerd. Devletin birinci derecedeki siyasi, adli, askerî, örfi ve mali bütün işleri burada görüşülür; bunlar padişahın onayı ile karara bağlanırdı. Divân- ı Hümâyûn, bugünkü Bakanlar Kurulu niteliğindedir. Divân; görüşülen konular itibarıyla Danıştay, Yargıtay, Sayıştay gibi günümüz devlet kurumlarının görevlerini de üstlenirdi. Divân-ı Hümâyûn'un çeşitli üyeleri, farklı alanlarda yetki ve sorumluluğa sahipti.

Buna göre aşağıda yer alan Divân-ı Hümâyûn üyelerinin görevleri nelerdir? Yazınız. (5 + 5 + 5 + 5 = 20 Puan)

- a) **Kazasker:** Adalet ve eğitim işlerinden sorumlu.
- b) **Kaptanıderya:** Denizcilik işlerinden sorumlu en büyük komutan sıfatındaydı. Tersaneye ait işlere bakar, donanma ile ilgili çalışmaları yürütürdü.
- c) **Defterdar:** Devletin mali işleri ile ilgilenirdi.
- d) **Nişancı:** Padişahın Tuğrasını taşır, tahrir işlerine bakardı.

7. **Fatih Sultan Mehmet tarafından uygulamaya koyulan “Kardeş Katli” ve “Müsadere” uygulamalarının amacını yazınız. (10 Puan)**

Fatih Sultan Mehmet bu uygulamalarla merkeziyetçi yönetimi güçlendirmeyi amaçlamıştır.

8. Osmanlı Devleti'nde aynı mahallede cami, kilise ve havra bulunur; Müslüman, Hristiyan ve Yahudiler dinî vecibelerini rahatça yerine getirirlerdi.

Bu durum Osmanlı Devleti'nin uyguladığı hangi politikanın sonucudur? Yazınız. (10 Puan)

İstimalet (HOŞGÖRÜ) politikası